

L' IGNORANCIA

REVISTA CRÓNICA

ORGA Y XEREMIES D' UNA SOCIETAT DE MALLORQUINS.

A Palma, cada número. 2 cèntims.
 Fora de Palma » 2 1/2 »
 Números atrassats » 4 »

Sonará cada dissapte, si té vent a sa flauta.

S' envian es números a domicili, tant a dins Ciutat com a ses Viles, pagant per adelantat a s' Administració (carre des Call n.º 10), 1 pesseta a conte de 16 números.

SES PESCADES.

I.

No téngues pò de res, ignorant lector. Pots està tranquil: no vatx á escriure un tom, sino purament un articleto, que sols no farà dues planes.

Ja 'u vetx per quin motiu m' has fét tan mala cara: es títol t' havia retgirat, y amb motiu.

Vertaderament es un títol aquest, que n' hi ha per tayá de sa péssa.

Tu t' havias pensat, d' un pronte, que jo ara anava a parlarte de tota casta de *pescades* y de tota classe de *pescadós*. Idò no: ja t' he dit que no anava darrera escriure un tom; y no sé quina gruxa hauria de tení, si en quant a n' aquest ram, hagués d' essé complet.

Per arribá a n' es nostro assunto, dexarém aná tots es *pescadós* d' ofici, de *Mestre Tanos* en avall, *pescadós* de bon de veres: passarém per demunt es *pescadós* d' empleos; ni solament saludarém es nebots qui cercan *pescá* es sarró del tio; farém es beneyt en passá ran des jovensans pagesos que just estudiaren de batle, y qu' han acabat sa carrera *pescant* una pubila; just demanarém ¿qu' hey ha de nou? a n' es *pescadós* de noticies, y los donarém cita perque mos duguen quatre xeremiades y covèrbos; farém voltéra per no toparmos amb cap curial, *pescadó* de sa bossa de caparruts ò de beneyts; y en essé p' es Born ò per la Rambla, dexarém passá de lllis tantes y tantes jovenetes *pescadores*, que saben bé de tirá s' am amb so ventayet, y amb ses torsudetes de coll y aquells uyets de vòga.

Per no allargá sa rondaya, tampoch dirém un mot d' aquells que, per sortirne en la séua, saben doná *pexet*; ni tampoch mos llevarém es capell cada vegada que toparém amb un de tants com n' hi ha que van per mitx, y xèrran, y fan, y diuen, y convèrsan, y son ascollats, y no saben lo que 's *pescan*.

Estam entesos: per vuy no més hem

de parlá de *pescadós* de *pex* y de ses *pescades* que s' fan *dins mar*, ò a sa vorera.

Per ventura un altre dia caurá bé retrèure *pescades* que s' han fét en terra firme. ¡N' hi ha hagudes de bones!

II.

De *pescadós*, que 'u son per gust, jò 'n sé de tres castes, si mal no m' err': es richs, es qui no son richs, y es *probes*.

Un qui no anás depressa, se poria entreteni á classificá aquets tres tipos. d' una mala fi de maneres.

Pes nòm: *Don Anfós, el seño Pagell, y Mestre Mabre*.

Pes tractament: *voce-mercé* (de sanch ó de bossa), *vosté*, y *vos ó tú*.

Per lo que fuman: *vegüero, península, y puret d' Algé ó tabach de pòta*.

Per lo que beuen: *Champañ, doble anís, y resòls de pedra*.

Per acursá rahons, etc. etc. Basta de grumetjá, y donem *fondo*.

III.

Don Anfós resòl aná a fé una *pescada*; axó no vol dí que tenga malehides ses ganes d' agafá *pex*.

Pero, ¡y meém! qu' ha de fé un home? Cansat de cassá amb dues dotzenes de cans, mescladissa de llebrés y ervisenchs; cansat d' aná a ses possessions; cansat de seure y d' estarse dins casa, se fa precis tocá noves tétgles. Axó ja es un motiu.

O sino, també hey ha un seño forasté qu' obsequia, y majorment si vé de s' interiò des Continent, y casi no ha vist la ma, y axí se li poden oferi sorpreses noves, y ferli tení una idea de ses moltes maneres cómodes qu' hey ha a sa nostra *Roqueta*, d' esperá tranquilament s' hora de la mort, menjant y beguent en santa pau; s' entén per aquells que no ténen pus feynes més que rebre amb ayre alegre y bondadós ets amos de peruca y calsons amb bufes, quant vénen a pagá sa tèrsa.

Y llavò també hey contribuex, qu' un dia a sa vorera de ma, prova molt a

n' ets embafats, y té molta virtut contra es desmenjament, (vulgo *gastralgiu*).

Quedan convidats per aná a fé sa *pescada*, lo manco, una dotzena d' amichs. Ja 's sab: com més son, més se dever-texen. Axó de fé Don Anfós una *pescada* tot sol, li serviria de malaltia. ¡Vaja un gust! Devegades també hi van ses señores y ses nines.

Tres dies abans, es cuyné, es cotxé, es criats y es marinés ja reben s' orde. Sa servitut de la casa fa tota casta de preparatius: tot heu apareya, fora ormetjos. ¿Y com axí? Callau: no tengueu pò de res: no faltarà *pex*.

Arriba sa diada. Mirau com pes camí d' Andraitx alsan niguls de pols unes quantes galères amb mules, que conduexen tota sa comitiva. Es vespre tornan arribá devés les onze ó mitja nit.

¿Com ha anat sa *pescada*? Ara hen sabrém sense haverhi estats. Escoltem aquestes señós qui séuen, l' endemá vespre, en es sillons des Born.

—Dignes, tu: ¿y com no 't vérem ahí en tot lo dia?

—Vatx essé a *pescá*. N' Anfós m' havia convidat.

—¿Que va aná bé?

—Psí. Agafárem tres déntols y dos anfosols, además des *pex* de palangre. No mos poguérem arrambá a la ma, perque feya oratge fresch, y estiguérem dins sa casa. Provárem, d' embarcarnos per aná a treure ses xèrres y saupá es gambins; pero ses dones se maretjaren, y tornárem saltá en terra. Llavò mos n' anárem fins a ses pletes amb sos cans, y matárem sis conís y una llebra. Tornárem hora de diná....

—Bon diná, eh?

—Allá ahont es N' Anfós, ja 's sab. Sí; va essé bò: un arrós amb *pex* y pollastre mesclat, llengo de vadella, uns quants aguiats de déntol y anfós, qu' En Juan cuyné los fa molt bé, un plat de coní, endiot, porcella rostida,...

—¡Alsa!

—Crema, tortada, gelats,...

—¡Atia!

—Bons vins, *champañ* per llarch, molt bon café,...

—¡Hombre!

—Puros d'aquells,... y axó sí, molt bones fruytes,...

—¿Y no res més?

—Es capvespre no estàrem por sorti...

—¡Ja 's de rahó!

—Y férem tresillo, fins entrada de nit. Va anà molt bé. De tornada, feya una lluna preciosa. En Gomez Villareal quedà molt satisfet.

—¿Qui?

—Es *Gefe* nou qu' es vengut. Sa festa era casi per ell. També hey tenguérem es cónsul.

—Pero bôno: ¿y no pescàreu gens en tot lo dia?

—¡Si 't dich lo que passà! Y llavò, ¡vaja un gust! Un qui 's maretja, s'altre qui no 'n sab, y tot t'embrutas per dins sa barca.

—De modo qu' es pescà, per voltros, consistex, no en agafà pex, sino trobarlo agafat, y anà a fé una dinada més ò ménos prop de má.

—¡Idò! axò es es divertiment. No 'n faltava més sino qu' en arribà t'haguésses de posà sa caña *al hombro*, y anarten a tórse un peu y pelá ses mans demunt tenasses.

—¡Que 't diré! Cadascú amb ses séues: pero tròb que a n' axò que feys dirli *pescada*, es com qui fé un robo.

—Bé, jo t' diré: pescada ja 'n férem, y gròssa: sino que no n'havia parlat, perque al punt tot se sab...

—¡Vols callà!

—Idò, ántes de diná, es criats grumetjaren una bona estona, méntres es marinés eran enfora; acudí pex a sa vorera, y tiràrem un cartutxo.

—¿De dinamita?

—¡Ah, fiet! allò es un gust. ¡Haguésses vist un esbart de llops y sarts y altre pex, tot panxa al ayre. No 't dich res: no n'aplegàrem gens de menut, y n'hi devia havé en terra més d' un quintá.

—¡Un quintá de pex!! ¿Y axò 'm dirás que no es tudarho aposta?

—¡Vols que t diga! sabs que n'hi roman encara de pex a la má! amb axò t' aturas?

—Però, ¿y sa lley?

—¡Y bé! axò es cumplí sa lley a la española. En tot passa lo matex. ¿Tu arà que 't voldrás doná per innocent? O ests beneyt, ó 'l fas.

—Però, ¿y es perill? No fa vuyt dies que vatx llegí en es diaris un cas axí, d' un que es cartutxo, rebentant, li afollá tota sa ma, y li haguéren de tayá un bras.

—No, pues jò el vatx tirá ben tranquil. ¡Dits, dits!

—¿Y si vos hi atrapan?

—Hòmo, tu avuy estás *torpe*. ¡Qu' havian d' atrapar, criatura! ¡Si 't deya que teníam amb neltros En..... y En....

(Li diu dos noms, petit a s'oreya, que no poguérem senti.)

—¿Y aquests no hi diuen res, quant precisament.....

—¡Pues ahí verds! Tu, parex que vuy véns en el mon.

—¡Fiet, que vols que 't diga! Jò no hi vetx un mérit, ni tampoch un gust, a n' axò d' esposá sa vida per destruí y tudá es pex de la ma. desobehint sa lley.

—Mira, ¿sabs qu' hey ha amb axò? Que tu are predicas, y demá serías es primé que 't devertiría una cosa axí, y que t' hi entussiasmarías y tot. Y sino, ¿sabs com va? Per dijòus qui vé, qu' hey tornarém, desd' ara quedas convidat.

—Gracies: d'aquí a llavò, ja 't tornaré resposta; pero crech que no 'm giñarás.

—¿Perque?

—Perque si t' he de dí la veritat. aquesta manera de pescá no 'm fa felis.

—¿Idò, com t' agrada?

—¿Com? Ja llegirás L' IGNORANCIA de dissapte qui vé, que crech que n durá cosa.

RAFAEL MÚJOL Y SART,
de Son Sardina.

ETS HOMOS..... DE PAPÉ.

Si podia trèure es nas
De sa tomba el bo d' Horaci
Y per sort ò por desgraci
Ets homos d' avuy mirás;

Ell qui tant y tant gosava
De veure un homo valent
Qui vés caure el mon rient,
¡Com li cauria sa bava!

Ets homos de cor d' acó,
Ets homos qui res conmòu,
Sa flor des sigle denòu,
Son ets homos de papé.

Aguantám tres sequedats,
Y no plòu ni s' ennigula;
Un resa, s' altre merimula,
Y es pous ja s' han axugats:

Ets abres, per á morí,
Ets amos dexan sa terra,
Ses dones amb una gerra
Fan tres llegos de camí:
Es bracsés se 'n van á Algé;
No hi haurá pobre ni rich
Si no plou prest...—¿Y qué? ¡en pich
Que no baxará es papé!...

—Jo som Alfonsí de rassa;
P' el Rey no sé que faria,
Fins y tot arribaria.....

—Idó mira; s' altra diassa

Es seu carruatje volcá,

Y si pe' s' altra part gira,

Ja l' havíam duya á fira...

—¡Ventura que no hi girá!

—¿Segons vetx, á tu 't convé

Que 'l rey D. Alfonso visca?

—¡Figura 't tú; un qui arrisca
Dotze millons de papé!

¡Ditxós papé! Axò de Fransa
Tròb que no fa bona oló,
Y la gent d' aquest coló
No sol essé gaire mansa...

Si 's Francés en mòu qualcuna
Y es *bigots* s' arrevehina,
Hey haurá bròu fins á Xina;
No será com la Comuna

Qui no los dexàren fè
Y los aturá En Bismarck:
¡N' hi haurá de bròu per llarch!
—¡M' en vatx á vendre es papé!

Qu' es bergantins se roveyin,
Que gruñen es marinés,
Y qu' ets homos més fenés
A mans fentes s' assoleyin;
Que torném als temps d' Adam
Y per comprá baratém
Llista amb blat, si no volém
Mori de fret ó de fam;

Qu' enguañ ó que l' añ qui vé
Mos menjém uns á n' ets altres...
—¿Axò que mos fa á nosaltres
Mentres no baxi es papé?

¿Qu' hem vensut als estrangers?
Arà es papé pujará;
¿Qu' es *còlera* ja se 'n va?
Se 'n pujará dos enters;

¿Que per sorpresa á la Sèu
D' Urgell avuy son entrats
Es carlistes? ¡Condemnats!
¡Ja tenim es papé á deù!...

Y millons á té qui té,
Y s' honra no val de res,
Y sa virtut no trèu pes
Entre ets homos de papé.

¡A n' axò en dich *esprits forts*!
Un temps aquest nom donavan
A n' aquells qu' á Deu negavan;
Y aquells esperits son morts.

Aquells tenian en lloch
De Deu, patria, dret, rahó;
Aquests no ténen señó....
Més qu' es papé ¡á poch, á poch!

¿La patria fa uy? ¡idò bé!
¿El mon s' acluca? ¡idò envant!
¡Res hey importa, devant
Es moviument des papé!

Y es papé munta qui munta;
Y s' honra baxa qui baxa;
Ja li pòden fé sa caxa
Que ja está casi difunta.

Emperó axò morirá,
Perque es papé es cosa fluxa
Y no té ni pes ni gruxa,
Y un dia haurá de volá.

—¡Ah! llavò jo no 'n tendré.

—Es que també volarán:
No signifícan res gran
Ets homonets de papé.

UN NOSTRAMO.

UN PAGÈS BENEYT.

Dauli es dit...

Diu qu' una vegada eran un mestre y es seu fadri que demunt s' acera des carré, su devant es portal de sa séua fusteria, serravan un tió, aquesta es méua, aquesta es téua; y com feya un sol que cremava, y era prop de mitx dia, ses gotes de suó los queyan a tots dos de sis en sis.

Amb axò, passava per alla un algaydí amb un feix de cames d' ays demunt s' espatla, y cridant a tota veu:—¿Qui vol compra ays!

Es mestre, qu' era un pòch faceto, el vá crida, y quant el tengué prop, li diu:

—No, jo no vatx d' ays, vos he cridat per dirvos si vos voleu lloga.

—¿Quin jornal donau? y qu' he de fè?

—Una pesseta; y mos feréu llum.

—Feta esta sa barrina; respongué es pagés, tirant ses cames d' ays a una branca des portal.

Es fadri, qu' havia entés sa broma des mestre, ja es partit a dins sa cunya, y trèu un llum de cruya amb so ble encés.

—Feys llum a n' es tió, li digué 'es mestre, mentres ell y es fadri, *zis, zaas, zis, zaas*, ja han tornat seguí, serra que serra.

Es pagés molt serio fent llum a n' es tay, y sense di un mot; y es mestre y es fadri emplomant es sol, qu' en feya per tothom.

Amb axò, es vehinats y es qui passavan s' en teméren; y a l' instant tots féren rotlo; y es pagés, aguanta es llum ben dret.

Es mestre se cansá de veure un hòmo tan formal, que no feya cas de ses riales, y li vá dí:

—¡Aubercocch! ja basta: te 'n pots aná, y duten ets ays....

—Donau-me sa pesseta; digué ell, dexantli es llum.

—Vesten d' aquí, barbatxo!

—Per una pesseta m' heu llogat; ó la me dau, ó vatx a durvos per justici.

La gent sa va posá de part de s' algaydí; y es mestre, veent la cosa bruta y qu' aquell pagés no afluxaria, se treu una pesseta, l' hey tira amb molts mals modos, diguentli:

—Jas!... jo la 't regal.

Es pagés la pren, l' estoja, y torna allargarli sa ma responent:

—Gracis. Ara donau-me sa que 'm deveu.

Es fusté ja estava fora corda, y li fé amenasses si no s' en anava. Emperò es truy crexia de tal modo, que ja no podian passá pes carré. Y fos que l' avisassen, fos casualitat, s' entrega vara en ma s' alcalde d' aquell barri.

Per acursá rahons; ell s' entera de lo que havia succehit, y condemna es fusté

à pagá s' altre pesseta, suposat que sa primera l' hey havia regalada.

Y aquell agafá ets ays, y tot formal cridava:—¿Qui 'm lloga per fé llum?
F.

IJA 'S DE RAHÓ!

—En es Born fa bon está.
—Si qu' hey fa bona fresqueta.
—Seguemhi, Catalineta,
En es sillons de su-llá.
—Mira aquest *pollo* que passa.
—Es raro: no l' conexia.
—Corre p' el mon tot lo dia.
—¿Que deu fé de corredó?
—¡Ja 's de rahó!

—Diuen qu' aquest jove té
Talent que no es per á dí;
Se conex qu' es mallorquí
Com més parla en forasté.
S' altre dia, mos contava
Ets estudis qu' ha cursats,
Y estavam com astorats.
—Será bo per retgidó.
—¡Ja 's de rahó!

—¿Has vist que va d' enllestit?
Per elegant res li manca.
—Si vols que te sia franca,
El trob tipo de Madrid.
—De totes ses arts entén;
De metje, de potecari.
—S' altre dia á n' es vicari
¿No li compongué un sermó?
—¡Ja 's de rahó!

—Digues: deu está molt rich.
—Jo pens que no molt, fieta;
La cosa va ben primeta,
Y creu qu' es ve lo que 't dich.
—¿De que li servex es sebre
Si no guaña cap doblé?
—Catalina, jo no sé
Si tot será pretensió.
—¡Ja 's de rahó!

—Y diu que se vol casá
Amb una aillota pubila,
Y la cerca d' una vila
Per més *pecunia* trobá.
—Jo trob que farà molt bé
Cercarla de part forana;
No es per una ciutadana
Arribá á alcansá aquest dó.
—¡Ja 's de rahó!

—Com aquest, errats de contes,
¿Deu men, p' el mon que n' hi ha,
Que tots sols s' han d' alabá
Per engana closques tontes!
—A mi no m' enganarán,
Amb tot y tanta bravata,
Que fan creure qu' á una rata
La faran torná lleó.
—¡Ja 's de rahó!

UNA FADRINA IGNORANTA.

XEREMIADES.

Ydò si. L' IGNORANCIA en quedá molt satisfeta de sa reunió d' anit passada. Hey havia molts de clavaris y sobreposats, y sèt ò vuyt retgidós y alguns diputats, y se vá conversá molt y bé; y entre altres còses se vá resoldre lo seguent:

1. Que es féssen festes desde el 15 de Juli fins el 1er d' Agost.

2. Que es féssen fires, esposicions, certámens, y altres funcions variades, compartintse durant es dies de ses festes.

3. Que tots es pobles de Mallorca hey prenguen part, esposant es seus productes y costums: y á fi de que cadascun pugá lluirse milló, los han senyalat una plasseta per cada vila, ahont construirá lo que vulga, per milló esposá es seus fruyts y gèneros de tota casta.

4. Ses societats científiques y de recreo de tota Mallorca donarán funcions variades, unes en es Teatro, altres á sa Llonja, ses altres á n' es cassinos, ò á n' es carrés.

5. Sabem qu' es Sollerichs, que ténen per conte seu sa plassa des Banch de s' oli, hey farán arcades y obeliscos de fruyta y hey posarán un *kiosko* ahont esposarán es seus textits. Sabem també qu' es Gabellins, ò sia es de Capdepera, que ténen p' es seu conte sa plasseta de Santa Fé, hey volen compondre trofeos de senayes y obra de pauma, amb sos preus fixos, per vendrerho tot es dia de sa fira, y després de celebrada sa esposició.

6. Es veynats des carré d' ets Oms volen adorná es carré amb cortines y cuadros á l' usansa antiga; y es des carré de la Má, amb tota casta de botes y altres gèneros.

7. Han de vení á Ciutat totes ses músiques de ses Viles; cossiés, dimónis y gigants, y fins y tot ses águiles de Pollensa y San Juan Pelós de Felanitx, y es Sant-Antoniés de Montuiri.

8. Hey ha d' havé en es mitx des Born un certámen de glosadós naturals de la pagesia; y es premis serán una pipa molt hermosa, un bon serró plé de cussets gròssos, una vaneva encotonada, un capot amb capulla y altres, per aquells qui farán millós glòses sobre un punt determinat.

Moltes altres còses s' acordáren qu' ara vos contariam gustosos, si no fós que tot axò heu varem veure y sentí amb un sómit que várem fé.

—¡Ell que 'u véssem, va dí es cego!

* *

—¿Quantes accions has preses des *Canal interoccednich?*

—Dèu, ¿y tú?

—No cap.

—Hòmo, segons diuen, es un gran negoci.

—Psi! No dich que no; però, ¿que vols que 't diga?... jo preferiria col·locá es meus doblés á una Empresa que canalísas ses aygos, y les distribuís per dins Ciutat.

—Vol dí, tu creus.....

—Qu' axò seria es gran negoci. Ja llegirás es número 8 de L' IGNORANCIA y lo que dú s' *Isleño* de dilluns passat. ¡Sabs que 'n tenim de tox es mallorquins!

—¿Y perque no se funda aquesta Empresa?

—Ah! ja la fundarán; esperan' qu' ets empedregats de Palma estiguen llests, y llavò es segú qu' heu emprendrán.

—Ah! sí; ¡no corre molta pressa!

* *

Hem rebut un exemplar des *Proyecto para la creacion de una Sociedad anónima con el objeto de explotar la fabricacion del Fule*.

¡Vengan sociadats, y ja veurém en Gelat ahont s' ajeurá!

Agrahim s' obsequi.

Ja tenim societat que mos donará pá; ja tenim societat que mos dona ví, ¿y no s' aplegaran quatre ánimes aygoderes que mos donin aygo?

Dexem fé; qu' el mon no es fet tot amb un día; y lo que se diu á Palma, n hi ha qu' en saben de *fé aygo*.

* *

Un pobre jornalé s' entrega á sa Redacció de L' IGNORANCIA.

—Bon dia tengan.

—Bon dia, germanet.

—Jo vench á contarlos un pas.

—Digau, y expediu, qu' es tart.

—Idò jo, s' altre diassa, de pagés, en bon diumenge per més señes, feya una volteta per baix de sa murada, com qui va á n'es Gas; y de cop descuyt vatx rebre una pedrada entre cap y coll que 'm tirá en terra; la me regaláren ets al·lots que jugavan per demunt es *forti de bala rotja*. En resumides cuentas, he jagut vint y vuyt dies; n' ha dotze que m' axéch, emperò encara no sé de quin mon som, ni puch fé feyna. ¿Que troban á n' axò?

—Germá, noltros creym que lo que deys es ve, perque de cassos com aquests en passan cada dia. Vos voldríau ara qu' anassim a envestí es *monossipal* que no agafáets al·lots, y que li descontássim tot un més de paga; per ara no pot sé. Quant serém alcaldes, (Deu mos n' alliber llavò, si vos tornan tirá y no vos matan, tornau, y vos jurám posarhi remey. Per ara estopetjauvos, y no torneu a passetjá per baix, ni per demunt sa murada. Adios.

—Sobre tot, paciència. Deu mos assistesca á tots.

—Amen, germanet.

* *

S' altre vespre passavem per devés Sant Nicolau, y cop en sech sentírem rompre una musicada que mos paregué un *xòtis* saupat de per devés la *Lucia*. Fins aquí, no res; però des cap d' un poch, vérem sortí una comitiva de dins es temple nomenat, y mos diguéren que aquelles armonies havian tengut per objecte solemnisé un batetx.

L' orga de Sant Nicolau devia está malalt.

Si es batiat es mascle y no se mòr des susto, y es Conservatori dura, ja l' veym proposá devant sa Junta, que se duga á efecte lo que digué es número passat de L' IGNORANCIA, referent á ses castes de música irreligiosa que solen emprá dins ses iglesies de Palma.

Es músichs tocaren molt rebé: no heu deym per ells; qui va tení sa culpa vá essé l' orga que devia tení ambossada sa trompeteria.

* *

¡Ala, atlotetes! Bona noticia: diumenge qui vé, qu' es Sant Lloatzim, y es nostro General fa festa, sa música des Regiment tocará á sa Murada.

Allá vos esperam. ¿No hi faréu falta, eh?

Ah! escoltau atlotetes: mos descuydavem d' advertirvos que, per lo que puga essé, si hey anau, vos entretengueu mirant ses torres de la Seu, ó el Palau del Bisbe, y que vos gireu sempre banda á terra; perque per aquell redòl, hey solen nadá grandolassos.

Es ventayet, estés entre es vostros uys y la ma, vos pot serví de molt.

¿Hey tendréu conte?

* *

Des número 6898 de s' *Isleño*, que sortí dia 8 del corrent, traduím aquestes quatre retxes:

«Y per últim, com vérem es local indecorós que á s' Hospital civil li diuen per mal nom depòsit de cadavers, mos paresqué imposible qu' aquest establiment sia administrat per una Corporació populá que s' avana d' atendre á ses necessitats des poble que representa. ¡Quant tants y tants de dinés s' ha gastat y se gasta amb obres *innecessaries*, bé podria y *deuria* ferse un *petit sacrifici* per arreglá un local ahont poguéssin depositá amb decència es cadavers des pobres desgraciats!»

No hem vist aquest local; però, segons el *pintan*, no deu está tan pintat com sa sala baxa des Teatro. Axò d' obres *innecessaries* ¿qu' heu devia dí s' articulista, per lo que s' ha gastat en es Teatro amb dobberets que devian sortí de l' Hospital?

Noltros no hem entesa s' indirecta.

* *

Un vesí de sa plassa de ses Copiñes, qu' estudia es *trombon* á cèrtes hòres cada dia sense may faltá, parex que

feya mal de cap á uns altres vesins. Y aquests acordaren s' altre dia ferley entendre amb un acompanyament d' esque-lles.

Es músich s' enfadá, hey hagué paraules y rahons, y á la fi convenguéren tots en que cadascun estava en so seu dret: ell tocant s' instrument, y ells repicant es picarols.

Si axò dura, ets hòmos de sa plassa de ses Copiñes estarán d' enhorabona. D' avuy endevant, hey haurá més solemnidad en sos negòcis: ara es *millons* se podrán comprá y vendre amb música de *trombon* y esque-lles.

* *

Diu que alguns individuos de sa Comissió d' Aygos fan contes d' aná are, cada horabaxa, á fé una volteta per devés sa síquia de la Ciutat.

Un ignorant qu' está señ á pèrde per s' Ajuntament, mos suplica que los avisém per bé á n' aquells Seños: ¡per amor de Deu, que no hi vagen! Perque, en arribá á s' endret des segon á n' es tercé molí, si no aclucan ets uys, haurán de veure ompli y dursen cada dia una partida de botes d' aygo; y axò naturalment los pot *desincomodá*.

Val més que no 'n sápiguen res; y axí, uys qui no 'u veuen, cor qui no 'u dol.

* *

Es dexeables des Conservatori fan progressos. Heu sabem de bona tinta.

S' altre dia, li demanavan á un d' ells:

—¿Qu' es, que ja enténs es solfetx?

—¿Que diu?

—Si ja sabs s' *escala* de sa música.

—¡Ah, si seño: ja la sé ja: es costat de can Ferrá! (*Històrich.*)

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

UN ACRÓBATA: Insertaré es covèrbo que mos envia, juntament amb altres sobre es matex assumto, que tenim apareyats.—BUÑOLÍ: S' article no mos acaba d' agradá: perdon de l' enfado.—L. V. (*Inca*): Lo que mos conta de sa cisterna y des rellotge de la Sala d' Inca mos demostra qu' aquell Ajuntament es mallorquí, com si diguéssim, que té es *dó d' acèrt*. En tornarmos escriure, no importan tantes solfes.—J. B. (*Campes*): Aprofitaré qualche cosa de lo que mos envia.—UNA FADRINA IGNORANTA: Publicam sa séua poesia: que no sia aquesta sa derrera.—PERAGUT: Estam conformes; pero heu dexarém estová un poch, perque llavò no diguen que críticam per sistema. Vagi enviant.—UN SALTIMBANQUIS: Publicaré casi tot lo seu. Si no hi va tot, es perque acceptam es seu consey sobre originalitat; y de sa familia Chiesi un altre diari ja n' ha parlat primé que noltros. No tenim noticia de cap altre *Mañá*.—UN ESTUDIANT: Per are, mos curtetja es lloch per insertá lo que mos diu.